

vec z opernim baritonom in na-božni kantavtor. Pred vstopom k jezuitom je bil nekaj let »partizan nekoliko drugače«, kakor so bili še mnogi drugi. V svojih knjigah je temeljito opisal težave, s katerimi so se srečevali jezuiti in drugi duhovniki pri svojem delu. Zaradi njegove velike priljubljenosti so sobratje po njegovi smrti uvedli »Cerarjev dan«.

Za konec pa še kakšna bolj vesela in šaljiva anekdota in prigoda iz njegovega življenja.

V knjigi Navzkrižja in izrav-nave in še prej v Partizanu neko-liko drugače je šegavo opisal, kako je bilo v Zagrebu po vojni, ko je prišel kot bogoslovec v talarju po orden zaslug na narod III (tega so prejeli vsi, ki so se pridružili partizanom po 8. sept. 1943). Seveda se je uradnik čudil, kako da »pop« pride po odliko-vanje. Po zanimivem izprašanju je poklical višjega, a tudi ta ni vedel, kaj storiti. Šele tretji, še višji, je rekel: »Daj mu, saj vidiš, da je njegovo.«

V partizanih pa se je zgodilo tole: Komandant Iztok je bil predrzen. Nekeč je brezglavo in brez posvetovanja nastavlil za-sedo sovražniku, ki je bil do zob oborožen. Seveda so njega in oba spremljevalca preresetale kro-gle. Cerarja pa je pred začetkom akcije poslal nazaj v pisarno z nalogo, naj vse pospravi in uma-kne na varno. Kaj bi bilo z njim, če ga ne bi bil poslal? Takšno doživetje poglobljenega človeka seveda utrdi v odgovornosti, hvaležnosti, veri, upanju in lju-bezni. Gotovo je tudi to vplivalo, da je kasneje postal duhovnik.

ANTON GRIČNIK, LJUBLJANA

Kratka analiza besedila na »informativnem« panoju na Teharjah

Navadno so takšni panoji namenjeni informaciji obiskoval-cev. Gospod Vlado Kožel z oddelka za družbene dejavnosti občine Celje imenuje ta objekt sicer

informacijski pano, čeprav je od tega zelo oddaljen. Saj besedilo na panoju je vse kaj drugega kot informacijsko, pravzaprav bolj zavaja, kot kaj pojasnjuje. V 70 vrsticah besedila se niti enkrat ne omeni komunizma oziroma KPS ali KPJ, ki so bili poleg okupatorja glavni kreatorji slovenske tra-gedije. Dr. Jože Pučnik v svojem *Poročilu o pobojih* na strani 194 v 21 vrsticah 17-krat omeni politburo, partijo, komuniste, KPS in KPJ!

»Po koncu 2. svetovne vojne je bilo na slovenskih tleh umorjenih nekaj deset tisoč vojnih ujetnikov različnih narodnosti, ki so se borili proti jugo-slovenskim in slovenskim partizanom na strani nemških oboroženih sil.«

Zgornji odstavek je zelo zava-jajoč. Na Teharjah so bili v veliki večini pripadniki domobrancev in njihovi družinski člani, ki so bili kot begunci vrnjeni iz Koroške, kjer so se predali oboroženim si-lam Velike Britanije in upravičeno računali na njihovo zaščito pred komunističnimi partizani, ki so istočasno v Jugoslaviji na silo pre-vezemali oblast. Domobranci so bili slovenska oborožena formacija, ki je nastala iz nuje v obrambi pred partizani, ki so bili vodeni s strani komunističnih funkcionarjev, ki so bili šolani v Sovjetski zvezi, da izvedejo komunistično revolucijo v Jugoslaviji. Ta konflikt s partizani se je odvijal pretežno na ozemlju pod italijansko okupacijo. Ogramba proti partizanskemu terorju se je sprva, spomladi 1942, vršila celo brez vednosti okupatorja in njegovega dovoljenja. Iz tega je raz-vidno, da vaške straže niso imele namena ali interesa delovati v korist okupatorja. Svojo nalogo so videli prvenstveno v samoobram-bi pred terorjem in na drugem mestu preventivno obrambo pred grozečim komunizmom. Seveda je bilo pa nemogoče ta odpor trajno voditi brez vednosti in podpore okupatorja. To je pozneje služilo komunistični oblasti kot dobro-došli dokaz o tako imenovani kolaboraciji z okupatorjem.

Po kapitulaciji Italije leta 1943 so to območje zasedle nemške oborožene sile, ki so uvedle strož-ji režim. Nemci so od domobran-cev zahtevali tesnejšo povezavo. Trditev, da so se domobranci borili na strani nemških obo-roženih sil, ni korektno, saj to sodelovanje ni bilo mišljeno kot podpora okupatorju, ki je bil že tako ali tako obsojen na propad. To je bil pač »refleks preživetja«, kot to imenuje prvi predsednik društva političnih zapornikov in nekdanji taboriščnik z Golega otoka Mihael Cenc. Potrebno je omeniti, da so ujetniki na Tehar-jah umirali tudi zaradi mučenja, ki so bila sestavni del zasliševanj. Omembe vreden je tudi pomor dojenčkov, ki so bili zmetani na en voz in ves dan izpostavljeni pekočemu soncu, da so do večera pomrli.

Otroško taborišče Petriček se le bežno omenja, čeprav so tudi tam bili otroci izpostavljeni raznim represalijam. Dekleta nad 14 let so imela srečo, če so se lahko skrila pred posilstvom stražarjev, ki je pomenilo tudi smrt. Otroke istih družin so trgali narazen in jih pozneje pošiljali v različne domove. Nekaterim so spreminjali tudi identiteto. Za razne prestopke so bili otroci tepeni ali celo kazno-vani z zaporom v silosih krme.

Zato je takšen dezinformacij-ski pano ne samo neuporaben, je žalitev žrtev in omalovaževanje komunističnih zločinov in teror-ja nad Slovenkami in Slovenci, ki je v več ali manj kruti obliki trajal do osvoboditve leta 1990.

V imenu vseh otrok s Petrič-ka, večina od njih je izgubila starše na Teharjah ali v Starem piskru, zahtevam, da se besedilo prilagodi resnici ali pa ga vsaj odstranite, če je nekaterim dan-es še vedno težko kaj napisati v škodo komunizma.

FRANCI KINDLHOFER,

NEKDANJI PREBIVALEC PETRIČKA IN SKALNE KLETI V CELJU